

آیت‌الله علم‌الهدی
در خطبه دوم نماز جمعه مشهد:
در سیاست خارجه
به دشمنی دشمن توجه کنیم

مدیرکل
راه و شهرسازی استان:
دعواهای احتمالی آتی طرح
نهیضت مسکن قابل پیگرد نیست

خبرنگار رضوی

KhorasanRazavi

شنبه ۳۰ تیر ۱۴۰۳ / ۱۴ محرم ۱۴۴۶
۴ صفحه / شماره ۵۵۷۰ / قیمت: ۲۰۰۰ تومان
Sat.:20. Jul. 2024. No.5570

نخستین نشست
کمیسیون امنیت
ملی مجلس در
مشهد برگزار شد

صفحه ۳

معاون بهداشت دانشگاه
علوم پزشکی تربت حیدریه
خبر داد:

شناسایی یک مورد
مثبت تب‌دنگی
در جمعیت
تحت پوشش

صفحه ۴

۴۷ هزار عدد قرص
غیرمجاز در مشهد
کشف شد

صفحه ۲

در شهرستان بردسکن
رخ داد

تصادف ۲ خودروی
سواری با ۲ کشته
و ۲ مصدوم

صفحه ۴

یادداشت

حسن گیاهی

میراث «حکمت بنیان»
معماری روستایی

معماری سنتی که در سراسر مَلک ایران زمین به‌ویژه مناطق روستایی پراکنده شده در پس‌طاهری ساده و بی‌آلایش، محشون از مفاهیم فنی، مهندسی و زیباشناسی است. به تعبیر حافظ: «گرچه بی‌سامان نماید کار ما، سهلش مبین». معماری روستایی خاصیت شعر سعدی را دارد: سهل و ممتنع. امری که ظاهراً آسان و قابل انجام به نظر می‌رسد اما در عمل فعل آن برای دیگران غیر ممکن است. این نوع معماری نه تنها ویژگی‌های علم به قول امروزی‌ها دانش بنیان را دارند، بلکه فراتر از آن، آراسته به دانش عرفان و فلسفه و... هستند که می‌توان آن را «معماری حکمت بنیان» نامید. حکمتی که معمار ژرف اندیش با ذوق سلیم و طبع حکیم به قدر همت خویش سعی نموده بنایی بیافریند که پیشینه هماهنگی را با ویژگی‌های اقلیمی، روحیات اجتماعی و فرهنگی ایران‌دیده داشته باشد. در حقیقت این سبک معماری مرهون تعامل انسان آگاه و فرهنگی با جغرافیا است که با خلاقیت و شناخت علمی ویژگی‌های سرزمینی و آگاهی از فلسفه آفرینش انسان شکل گرفته‌اند. از این رو شرایط زیست در جغرافیای خشک و نیمه‌خشک ایران رقم خورده است. در حال حاضر پیشینه توجه به معماری روستایی معطوف به ساختار کالبدی است و مفاهیم و رموز مستتر در آن‌ها کمتر مورد توجه در حالی که آن‌چه به کالبد معنا بخشیده علم حکمی و معنوی است که بر پیکره بنا دمیده شده است. به تعبیر حکیم میرفندرسکی: «صورتی در زیر دارد آن‌چه در بالاستی». توجه به مبانی نظری معماری روستایی بغایت مهم‌اند. البته این مبانی تقریباً جدا از محاسبات علوم امروزی است و به قول حافظ:

بشوی اورا اگر هم درس مایی

فرماندار رشتخوار:

پروژه آب‌رسانی به بخش جنگل به زودی تکمیل می‌شود

خاکشور- فرماندار رشتخوار در جلسه شورای اداری شهرستان گفت: پروژه آب‌رسانی به بخش جنگل با طول ۹۰ کیلومتر به زودی تکمیل و افتتاح می‌شود. به گزارش خراسان رضوی، حسین باهوش بابیان این که این پروژه یکی از بزرگ‌ترین پروژه‌های آب‌رسانی در استان افزود: علت تأخیر در افتتاح این پروژه، تکمیل نبودن حوضچه‌های آب بوده که در

که درس عشق در دفتر نباشد لذا شناخت این سبک معماری قبل از چرتکه انداختن و حساب و کتاب‌های مادی، نیازمند ادراک فرهنگی و جهان‌بینی فرازمینی است تاپی به «از سر به مهر» آن‌ها برده و صورت آب و گلی کنار زده شود و سیرت فراخاکی شان هویدا شود. به تعبیر مولانا: آینه دل چون شود صافی و پاک نقش‌ها بینی برون از آب و خاک از سویی شناخت معماری روستایی نیازمند فهم علم لَدُنّی است. علمی که خداوند بی‌واسطه بر قلب مردمانی نهاده که پای در طریق رندی حافظ گونه گذاشته و با دوری از «روی و ریا» از صفای باطن برخوردارند. آثاری که پایه‌های نظری اش طریق رندی و عشق باشد هیچ‌گاه کهنه نمی‌شود. چرا که این آثار حاصل درس عشق‌اند. درسی که متأسفانه انسان امروزی «فارغ از آن ماجراست». با ظهور مدرنیسم به هم خوردن بسیاری از مناسبات کهن، معماری بومی و روستایی نیز در قالب مفاهیم توسعه و پیشرفت، تغییرات گسترده‌ای را در خود دید. که آن را می‌توان «دگردیسی بزرگ ناشی از عوامل پرونز» نامید. این دگردیسی با به کارگیری بی‌ملاحظه الگوهای غربی و دانش محض رسمی (دانشگاهی)، سبب از دست رفتن گوهر ناب معماری بومی روستایی شد که طی قرن‌ها تجربه به ایده‌آل‌های زمان و مکان دست یافته بود. در این بین افرادی که اعتماد به نفس هویتی را در جریان مدرنیته باختند و از درک جنبه‌های روحانی انسان فارغ‌اند و فهم صحیح از دانش بومی ایران نداشته و دریافت علم را تنها در طی مراحل آکادمیک مدرک و کنکور می‌دانند و سنجش آن‌ها از علم، کسب مدرک است نه معرفت، بنا بر این در باره آفرینش‌های

سنتی دچار سوء برداشت شده و آن را خارج از تعاریف علوم امروزی و توسعه می‌دانند. لذا با نگاهی عوامانه آن‌ها را اُشتی خاک و گل می‌نامند. آن‌ها «آن‌چه خود داشتیم» بیگانه تمنا کردند» و در فرایند توسعه و نوسازی ناشکیبانه و کم‌خردانه، نگرش‌های مادی و بدون پشتوانه شناختی را جایگزین عشق و عرفان و اهلیت و اصالت سرزمینی کردند. این مفاهیم که در واقع چارچوب معماری حکمت بنیان روستایی را شکل می‌دهند در تالطم در گیرهای روزمره فراموش شدند. به قول سعدی:

چنان قحط سالی شد اندر دمشق

که یاران فراموش کردند عشق

همچنین گسست نگرش عرفانی در معماری، بنیان‌های دانش‌هندسی آن را نیز تحت تأثیر قرار دارد. از این رو متأسفانه اغلب شاهد ساخت خانه‌های شلخته، بی‌ابعاد و اندازه‌ایم. نقشه‌های غربی و یا «من درآوردی» و بدون شناخت و ناشی از «ظن خود» توسط برخی به اصطلاح تحصیل‌کردگان دانشگاهی که نه دانش عمیقی از به دارند و نه آن چنان که باید مدرنیته را درک کردند، جانشین الگوهای زیبا و پایدار شد و لطمات جبران‌ناپذیری را به محیط روستایی وارد کرد. با وجود این خوشبختانه بخشی از معماری روستایی از گزند حوادث ایام سالم مانده یا توسط «آدمیانی که بهشتش هوس است» حفظ شده‌اند. شایسته است مالکان خانه‌های قدیمی روستایی، مدیران و... با به جا آوردن ثروت فرهنگی معماری سنتی تلاش کنند با مرمت و احیا (مثل روستای ریاب گناباد) از آن‌ها به عنوان واحدهای بوم‌گردی و مسکونی و... استفاده کرده تا لذت زیست‌شاعرانه در بناهای قدیمی از دست نرود.

شماره ۱۴۰۳-۱۴۷۱۹۴ رجوع به صفحه ۴ خراسان رضوی

بررسی راهکارهای حذف عوارض متقابل ناوگان ایرانی و افغانستانی در جلسه شورای گفت‌وگوی اتاق بازرگانی استان

ایران عوارض را حذف اما افغانستان اخذ کرد!

صفحه ۲

مدیرکل انتقال خون
خراسان رضوی خبر داد:

مشارکت
۲۰۱۷ نفر
در طرح اهدای
نذر خون حسینی

مدیرکل انتقال خون خراسان رضوی
گفت: همزمان با تاسوعا و عاشورا
حسینی ۲ هزار و ۵۹۶ نفر از مجاوران
وزاتران حرم رضوی به مراکز اهدای
خون مراجعه کردند که از این تعداد
۲ هزار و ۱۷ نفر موفق به اهدای خون
شدند...

صفحه ۲

خبرنگار رضوی

امام جمعه سبزوار:
مطالبات گندم کاران
هر چه زودتر
پرداخت شود

صفحه ۴

ورود ۳ هزار زائر
پیاده به مشهد
در دهه اول محرم

صفحه ۴

معاون فرهنگی، اجتماعی
و زیارت‌استانداری
خراسان رضوی:

۲

۱۴ هزار مددجوی
کمیته امداد
توانمندسازی شدند

مدیرعامل اتوبوسرانی مشهد در
گفت‌وگو با خراسان تشریح کرد

۳ محدودیت
برای سیستم‌های
خنک‌کننده
اتوبوس‌های
شهری

صفحه ۴

یله بوستان جدید وسط شهر در راهه

آغاز عملیات اجرایی ساماندهی و تجهیز

بوستان ۲۵ هکتاری جهان‌شهر

خیابان شهید فیاض بخش

مردم‌تبار

همان شرکت کرات

نمونه دست‌ان

نمونه دست‌ان